

# Дневникъ

(стенографски)

на

## XVII<sup>то</sup> обикновено Народно събрание

Втора извънредна сесия.

Отваряне и първо заседание, сряда 28 юний 1916 г.

На 5 ч. слѣдъ пладне г. г. народнитѣ прѣдставители се събраха въ заседателната зала на Народното събрание. Влизатъ г. г. министритѣ и заематъ мѣстата си.

Министъръ-прѣдседателъ д-ръ В. Радославовъ: Съгласно чл. 130 отъ конституцията Негово Величество ме наговори да отворя втората извънредна сесия на настоящето Народно събрание съ слѣдующата тронна рѣчь: (Ставатъ г. г. народнитѣ прѣдставители отъ дѣсницата, отъ дѣсния и лѣвия центъръ и лѣвицата, а народнитѣ прѣдставители отъ групата на работническата социалъ-демократическа партия (обединена) отсѣжтствуватъ, ония отъ групата на работническата социалъ-демократическа партия седятъ (Чете)

„Г. г. народни прѣдставители,

„Войната, която България води за обединението си, както и събитията, които сѣ свързани съ военнитѣ дѣйствия, не дадоха възможностъ на Народното събрание въ миналата му редовна сесия да обсъди и гласува бюджета и кредититѣ за новопридобититѣ и новоосвободенитѣ земи за цѣлата 1916 г. Необходимостта да се гласуватъ бюджетътъ и кредититѣ за останалитѣ  $\frac{6}{12}$  отъ текущата година прѣдизвиква свикване на Народното събрание на втора извънредна сесия.

„Г. г. народни прѣдставители,

„За завършване великата си освободителна задача и за запазване отъ неприятелитѣ скъпоцѣннитѣ свои придобивки, нашата храбра армия трѣбва да бѣде съ необходимитѣ за силата и жизнеспособността ѝ срдства още прѣзъ тая извънредна сесия на Народното събрание.

„Г. г. народни прѣдставители,

Убѣденъ, че вие, проникнати отъ върховнитѣ интереси на отечеството, ще гласувате  $\frac{6}{12}$  отъ бюджета и отъ другитѣ кредити за управлението на новоосвободенитѣ и новопридобититѣ земи, както и кредититѣ, нужни за армията, призовавамъ Божието благословение надъ дѣлата ви и обявявамъ втората извънредна сесия на XVII-то обикновено Народно събрание за открита.

„Да живѣе България!

„Ст. София, 28 юний 1926 г.

„На първообразния съ собствената на Негово Величество Царя на българитѣ рѣчка написано:

ФЕРДИНАНДЪ.”

Приподписаха словото:

Прѣдседателъ на Министерския съвѣтъ,

Министъръ на външнитѣ работи и на изповѣданията:  
Д-ръ В. Радославовъ.

Министъръ на вътрѣшнитѣ работи и народното здраве:  
Х. Г. Поповъ.

Министъръ на народното просвѣщение: П. Пешевъ.

Министъръ на финанситѣ: Д. Тончевъ.

Министъръ на правосѣдието: Хр. Ив. Поповъ.

Министъръ на войната, генералъ-майоръ: К. Найденовъ.

Министъръ на търговията, промишлеността и труда:

Ж. Бакаловъ.

Министъръ на земледѣлието и държавнитѣ имоти:

Д-ръ П. Динчевъ.

Министъръ на общественитѣ сгради, пѣтищата и благоустройството: Д. Петковъ.

Министъръ на желѣзницитѣ, пошитѣ и телеграфитѣ:  
Н. Апостоловъ.

Послѣднитѣ думи на г. министъръ-прѣдседателя бидоха съпроводени съ продължителни рѣкопѣлѣскания отъ дѣсницата и дѣсния центъръ.

Слѣдъ прочитане на тронното слово, Негово Високопрѣосвещенство софийскитѣ митрополитъ г. г. Партений, въ съслужение съ софийското духовенство, извърши тържественъ водосветъ и молебень.

Слѣдъ това г. г. министритѣ и народнитѣ прѣдставители заеха мѣстата си.

Прѣдседателътъ: (Звъни) Г. секретарътъ ще прѣвѣри по списъка кои отъ г. г. народнитѣ прѣдставители присѣжтствуватъ.

Секретаръ П. Панайодовъ: (Прочита списъка) Георги Абаджиевъ, Мехмедъ Джелалъ Абединъ (отсѣжтствуватъ), Михаилъ Абрамовъ, Никола Алтимирски, Георги п. Атанасовъ, Захарий Ангеловъ, Иванъ Ангеловъ (отсѣжтствуватъ), Константинъ Апостоловъ, Никола Апостоловъ, Димитъръ Арnaudовъ, Марчо Атанасовъ, Недѣлко Атанасовъ, Никола Атанасовъ (отсѣжтствуватъ), Щерю Атанасовъ, Салимъ Ахмедовъ, Тефикъ х. Ахмедовъ, Иванъ Багаровъ, Жечо Бакаловъ, Цанко Бакаловъ, Милко Бечевъ, Димитъръ Благоевъ, Стефанъ Бобчевъ, Христо Божички, Константинъ Бозвелиевъ, Александъръ Ботевъ, Стоянъ Божковъ, Григоръ Бояджиевъ, Христо Бояджиевъ, Недѣлко Бракаловъ, Атанасъ Буровъ, д-ръ Борисъ Вазовъ, Панко Вангеловъ, Григоръ Василевъ, Костадинъ Василевъ, д-ръ Димитъръ Вачовъ, Александъръ Величковъ, Иванъ Велчевъ (отсѣжтствуватъ), Йонко Веселиновъ, Илия Вълчевъ, Милушъ х. Вълчевъ, Тома Вълчевъ, Недѣлко Гарвановъ, д-ръ Никола Генадиевъ, Павелъ Генадиевъ, Христо Гендовичъ, Георги Генковъ, д-ръ Никола Георговъ, д-ръ Христо Георгиевъ, Дѣлчо Георгиевъ, Недѣлко Георгиевъ, Сжбо Георгиевъ (отсѣжтствуватъ), Тодоръ Георгиевъ, Илия Георговъ, Атанасъ Германски, Иванъ Гешовъ, д-ръ Алек-

сандъръ Иргиновъ, Георги Голевъ, д-ръ Лазаръ Дагоровъ, Георги Данаиловъ (отсъствува), д-ръ Стоянъ Даневъ, Петъръ Даскаловъ, Юрданъ Дечевъ, Димитъръ Джанкардалийски, д-ръ Петъръ Джидровъ, Александъръ Димитровъ, Георги Димитровъ, д-ръ Димитъръ Димитровъ, Христо х. Димитровъ, Гочо Димовъ (отсъствува), Василъ Димчевъ (отсъствува), д-ръ Петъръ Динчевъ, Станчо Донеъ (отсъствува), Константинъ Досевъ, Стефанъ Дойчиновъ, Димитъръ Драгиевъ, Бешко Дуновъ, Иванъ Желевъ, Георги Занковъ, Христо Занковъ, Никола Здравковъ, Михаилъ Зелковъ, Станю Златевъ, Дончо Златковъ, Младенъ Златковъ (отсъствува), Шакиръ Зюмриевъ, Юсуфъ х. Ибраимовъ, Иванъ х. Ивановъ, д-ръ Сава Иванчевъ, Йорданъ Йоновъ, Христо Кабакчиевъ, Сотиръ Календеровъ, Никола Калчевъ, Константинъ х. Калчевъ, Белизаръ Каракашевъ, Миле Каралеевъ, Василъ Карапанджовъ, Мехмедъ Кемалъ, д-ръ Симеонъ Кехлибаровъ, Георги Кирковъ, Илия Кирковъ (отсъствува), Ангелъ п. Кировъ, Маринъ Ковачевъ, Радой Козаровъ, Величко Кознички, Василъ Коларовъ, Найденовъ Комановъ, Андрей Коновъ (отсъствува), Иванъ Костовъ, Иванъ М. Костовъ, Стоянъ Костурковъ, Григоръ Коцевъ, Добри Кротневъ (отсъствува), Ангелъ Крушковъ, Никола Кръстановъ, Захарий Кръстевъ (отсъствува), Янко Куцаровъ (отсъствува), Ангелъ Кундалевъ (отсъствува), Димо Кюрчевъ, Лазаръ Лазаровъ, Петъръ Лисевъ, Дамянъ Лихарски, Тодоръ Лукановъ (отсъствува), Коста Яулчевъ, Андрѣй Ляпчевъ, Рашко Маджаровъ, Григоръ Маджунковъ, Александъръ Малиновъ (отсъствува), Христо Марковски (отсъствува), Никола Марчевъ (отсъствува), Яковъ Матакиевъ, Александъръ Механджийски (отсъствува), Хафузъ Сали Мехмедовъ, Хафузъ Садка Мехмедовъ (отсъствува), Стаменъ Миковъ, Василъ Милевъ (отсъствува), Георги Миневъ (отсъствува), д-ръ Василъ Михалчевъ, Владимиръ Молловъ, Станчо Момчевъ, д-ръ Иванъ Момчиловъ, Данаилъ Моневъ, Никола Мушановъ, Никола Наумовъ, Начо Начевъ, Александъръ Недевъ, Велю Недѣлковъ, Колю Недѣлковъ, д-ръ Йорданъ Нейовъ, Адамъ Нейчевъ (отсъствува), д-ръ Василъ Нейчевъ (отсъствува), Никола Ненчовъ (отсъствува), Василъ Николовъ, Константинъ Николовъ (отсъствува), Маринъ Ничовъ, Тодоръ Ноевъ, Стайко Нѣмски, Маню Облаковъ (отсъствува), Стоянъ Омарчевски, Константинъ Панайотовъ, Петъръ Панайотовъ, Стефанъ Паприковъ, Паскалъ Паскалевъ (отсъствува), Василъ Пасковъ, Кръстьо Пастуховъ, Михаилъ Патевъ, Тома Пенковъ, д-ръ Александъръ Пенчевъ, Добри Петковъ, Еню Петковъ, Стефанъ Петковъ (отсъствува), Методий Петровъ, Тодоръ Петровъ, Петъръ Пешевъ, Венедиктъ Поповъ (отсъствува), Георги Поповъ (отсъствува), Димитъръ Поповъ (отсъствува), Иванъ Г. Поповъ, Иванъ Т. Поповъ, Христо Г. Поповъ, Христо И. Поповъ, Георги Поцковъ (отсъствува), д-ръ Киракъ Провадалиевъ (отсъствува), Тотю Продановъ, Иванъ Пѣевъ, Христо Радойковъ, Александъръ Радоловъ (отсъствува), д-ръ Еню Разпоповъ, д-ръ Василъ Радославовъ, Коста Ранковъ (отсъствува), Йорданъ Рашевъ, Еджемъ Рухи бей, д-ръ Никола Сакаровъ, Янко Сакъзовъ, Сабри бей Салимовъ (отсъствува), Аврамъ Свиначовъ, Коста Сидеровъ, Иванъ Симеоновъ, д-ръ Фоти Симеоновъ, Христо Славейковъ, Атанасъ х. Славчевъ (отсъствува), Александъръ Станчовъ (отсъствува), Илия Стоевъ, Георги Стоиловъ, д-ръ Никола Стойчевъ, Пою Табаковъ, д-ръ Паскалъ Табуриновъ, Михаилъ Такевъ, Дечо Телевъ, Теодоръ Теодоровъ, д-ръ Димитъръ Тодоровъ (отсъствува), Димитъръ Тончевъ, Константинъ Торлаковъ (отсъствува), Димитъръ Тошковъ, Каменъ Тошовъ, Марко Турлаковъ, Теню Узунъ, Якимъ Ушевъ (отсъствува), д-ръ Йосифъ Фаденхехтъ, Исмаилъ Хажъ бей (отсъствува), Иванъ Халачовъ, Никола Харлаковъ, Хашимъ бей (отсъствува), Никола Хитровъ, д-ръ Андрѣй Ходжовъ, Ненко Храновъ, Александъръ Христовъ (отсъствува), Талятъ Мехмедъ Хюсеиновъ (отсъствува), Хюсни Хюсеиновъ, Асѣвъ Цанковъ, Иванъ Цановъ, Найчо Цановъ (отсъствува), Коста Ципорановъ, Крумъ Чапрашиковъ, д-ръ Владимиръ Черневъ, Стоянъ Чешмеджиевъ, Панайотъ Чорбаджиевъ, Атанасъ Черневъ, Стоянъ Шиваровъ (отсъствува), Никола Шишковъ, х. Махмудъ бей Шукриевъ,

Прѣдседателъ: Д-ръ Д. К. ВАЧОВЪ.

Йорданъ Юрдановъ (отсъствува), Димитъръ Яблански, д-ръ Тодоръ Янковъ, Христо Янковъ, Илия Януловъ.

**Прѣдседателъ:** Отъ 245 народни прѣдставители отсъствуватъ 52; има налице 193. Значи, има достатъчно число народни прѣдставители, за да може засѣданието да се счита законно.

Имамъ да съобща на г. г. народнитѣ прѣдставители, че сж постѣпили отъ Министерството на финанситѣ слѣднитѣ законопроекти:

Законопроектъ за  $\frac{6}{12}$  отъ кредититѣ за 1915 г., шестмѣсеченъ кредитъ за новопридобититѣ и окупирани земи и допълнителенъ кредитъ — за второто шестмѣсечие на 1916 г.

Законопроектъ за извънреденъ свръхсметенъ кредитъ отъ 350.000.000 л. за посрѣщане разходите по войната, започната на 1 октомврий 1915 г.

И двата тия законопроекта ще се раздадатъ на г. г. народнитѣ прѣдставители и ще се турятъ на дневенъ редъ.

Постѣпили сж отъ началото, още отъ първото засѣдание на Народното събрание нѣколко искания отъ народни прѣдставители за отпуски. Още сесията не е започнала и отпуски искатъ! Понеже по духа на правилника отпуски се разрешаватъ въ течение на сесията, прѣдседателството се намира въ затруднение само да рѣши тия отпуски. Заради туй ще моля народнитѣ прѣдставители да рѣшатъ: могатъ ли да се разрешаватъ още отъ първия день на сесията отпуски по домашни причини — освенъ по болестъ — и ако могатъ, тогава прѣдседателството да ги разрешава. Моля народнитѣ прѣдставители да се произнесатъ по този въпросъ.

Съгласни ли сж народнитѣ прѣдставители още отъ първото засѣдание да се даватъ отпуски не по болестъ, а по домашни причини и безъ причини? Които сж съгласни съ това, да си вдигнатъ ржката. (Малцинство) Народнитѣ прѣдставители не сж съгласни да се даватъ отпуски; слѣдователно, тия искания отъ нѣколко народни прѣдставители не се уважаватъ.

**Д-ръ И. Фаденхехтъ:** Може да има искания на отпуски по уважителни причини.

**Прѣдседателъ:** По болестъ се разрешаватъ.

**Д-ръ И. Фаденхехтъ:** Ето напр. г. Найчо Цановъ отсъствува, защото има важни сѣмейни работи. Поминала се е една негова близка роднина и трѣбва да присѣствува.

**Прѣдседателъ:** Народното събрание рѣши, че не може да се разрешаватъ отпуски още отъ първото засѣдание.

Понеже нѣмаме още опрѣдѣленъ дневенъ редъ, Народното събрание не може да се занимава съ извѣстни постѣпили въпроси.

Ще трѣбва да опрѣдѣлимъ дневния редъ за слѣдующето засѣдание.

За слѣдующето засѣдание ще имаме на дневенъ редъ, първо четене съобщенитѣ днесъ законопроекти, постѣпили отъ Министерството на финанситѣ и раздадени на г. г. народнитѣ прѣдставители.

Понеже законопроектитѣ, които сж внесени, сж отъ бюджетаренъ характеръ и бюджетарната комисија може да ги проучи въ нѣколко дни, моля г. г. народнитѣ прѣдставители да се съгласятъ съ слѣдующето прѣдложение на прѣдседателството: да остане бюджетарната комисија въ сѣщия съставъ, какъвто е билъ въ миналата сесия. Които сж съгласни съ туй прѣдложение на прѣдседателството, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Да опрѣдѣлимъ въ кой день ще бѣде слѣдующето засѣдание.

Както е извѣстно, законопроектитѣ, които сж внесени, има да се проучватъ, слѣдователно, не могатъ да се докладватъ утрѣ или други день. Моля Народното събрание да се съгласи да имаме засѣдание въ понеделникъ, за да може комисията да има врѣме да проучи законопроектитѣ. Които сж съгласни съ туй прѣдложение на прѣдседателството, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Засѣданието се вдига.

(Вдигнато въ 5 ч. 36 минути слѣдъ пладне)

Секретаръ: П. ПАНАЙОТОВЪ.

Началникъ на Стенографското бюро: Т. ГЪЛЖБОВЪ.